

NTP-SZKOLL-24-0016

Nemzeti Tehetség
Program

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

ESZTERHÁZY KÁROLY KATOLIKUS EGYETEM

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	1
Színek Félálomban	6 - 45
TDK megjelenések	46 - 75
Diploma munkák	76 - 83
Önismeret és önmegvalósítás útvesztői programsorozat	84 - 87
Egyéb munkák	88 - 103

SZÍNEK FÉLÁLOMBAN

KIÁLLÍTÓK:

Bakos Rege
Kőszegi Angéla
Hajdú Lilla Réka
Kasza Laura
Szabó Réka
Magasi Hajnal Csillag
Varga Virág
Dobrán Evelin
Cseh Orsolya
Görzsöny Ádám
Ferenczy Regő Pál
Vályi Vivien
Kiss Réka
Mészáros Mia Petra
Nagy Lilla
Kecskés Csenge
Horváth Kinga
Szikora Sára

Bakos Rege

Kőszegi Angéla

Hajdú Lilla Réka

Kasza Laura

Szabó Réka

Varga Virág

Dobrán Evelin

Cseh Orsolya

Görzsöny Ádám

Ferenczy Regő Pálós

Vályi Vivien

Kiss Réka

Mészáros Mia Petra

Nagy Lilla

Kecskés Csenge

Horváth Kinga

Szikora Sára

TDK MEGJELENÉSEK

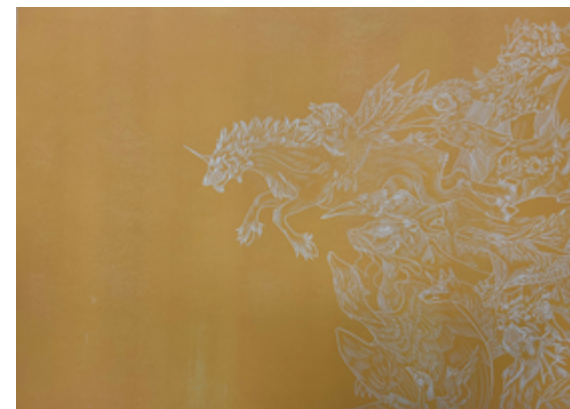

FRONT

Bakos Rege

A sorozat műanyagkarc technikával készült, amelyet először próbáltam ki ebben a projektben. A vonalas megközelítés és az anyag újszerűsége lehetőséget adott a kísérletezésre, valamint a részletgazdag ábrázolásra. A három darabból álló sorozat egységes kompozíciót alkot, azonban mindegyik munka önállóan is értelmezhető.

AZ ANYAGBAN HAGYOD MAGAD

Hajdú Lilla Réka

Az 5 db-ból álló sorozatomat a 2024/25/2 félévben készítettem el Alternatív grafikai ábrázolás-on, Fábián Erika, művésztanár óráján- aki egyben a felkészítőm és konzulensem volt ebben a projektben, amivel pályáztam a 2025-ös tavszai ITDK-ra.

A központi témája a kapcsolódás különböző rétegeinek vizsgálata, elsősorban két ember közötti lelki viszony tükrében. Az intim kapcsolatok kezdete, a közeledés-távolodás dinamikája, valamint a viszonyrendszerek pulzáló ritmusa jelenik meg absztrakt formában. A testi forma helyett a lelki összeolvadás folyamatára fókuszálok, a többszínű linómetszetekben komplementer színek és organikus alakzatok segítségével. Számomra ez a sorozat egy fontos kiindulópont a diplomamunkám további szakaszához.

A sorozatom címe, Az anyagban hagyod magad, szorosan kapcsolódik az azonos című versemhez, amely érzelmi és gondolati alapját is adja a képi munkáimnak. A cím a jelenlét, lenyomat és önátadás fogalmait idézi meg, összekötve a költészet és a képzőművészet világát.

„Nem vagy egyedüli,
vannak hasonló testi jegyek,
De csak képződmény lehetsz
mindennek.
Csonkolt betonon felületén
öröklöd magad után a formákat.
Rám szabod a tered mintázatát.
Szavanként próbálsz fel,
legyalulod bennem a percekét,
ahogy tolod maga előtt az időt.

Nyelvedre, nyirkos közönnyel
csendet feszítesz.”

KEGYVESZTETT

Kecskés Csenge

A Kegyvesztett című animációs rövidfilmben egy középkori díszletbe bújtatva mutattam meg egy toxikus kapcsolat megromlását. Két főszereplőm, egy herceg és egy lovag – egy férfi és egy nő keverednek egy olyan helyzetbe, amely mindkettejük számára fájdalmas következményekkel jár. Végül sem a király koronája, sem a lovag kardja nem tud felülkerekedni a másikon, de egyikük sem tud kilépni ebből a kapcsolatból anélkül, hogy mind a ketten megsérülne.

EGY CSIPETET EGY KEVESET

Cseh Orsolya

Az utóbbi években alkotói munkám középpontjában a traumafeldolgozás áll. A személyes emlékek vizuális átírása segített az érzelmi gátak feloldásában, míg a grafikai kifejezés meditatív folyamatként jelent meg számomra. Az alkotás rendet teremt a belső káoszban, biztonságérzetet nyújt.

SZÉP VAGY!

Nagy Lilla - Kovács Beatrix -
Hampel Enikő

A Szép vagy! című diplomafilmben forgatókönyvíróként vettem részt, a film megírására Kovács Beatrix (Trixi), a film rendezője kért fel 2024 tavaszán. A film témája Trixi számára személyes tapasztalatokból ered, a film az ikerlét különös szimbiózisát járja körbe egy tiniszerelemből fakadó konfliktusra építve. A főszereplő, Tamara rádöbben, hogy a felnőttkor határa még egy iker számára is magányos lehet. A forgatókönyv hosszas és dinamikus fejlesztési folyamaton ment keresztül 2024 őszén, Trixivel szorosan együttműködve dolgoztam a történeten, rendszeresen konzultálva a tanárokkal. Legnehezebb feladatomb az írás során az volt, hogy alkossak két olyan karaktert, akik külsőre teljesen egyformák, azonban a néző számára mégis egyértelmű, hogy melyik lány melyik. A film készítése során sikerült elmélyednem az ikrek világának apró, bensőséges rejtelmeiben.

ZEV ÉS BODA

Nagy Lilla - Lukács Szonja -
Soós Dominik

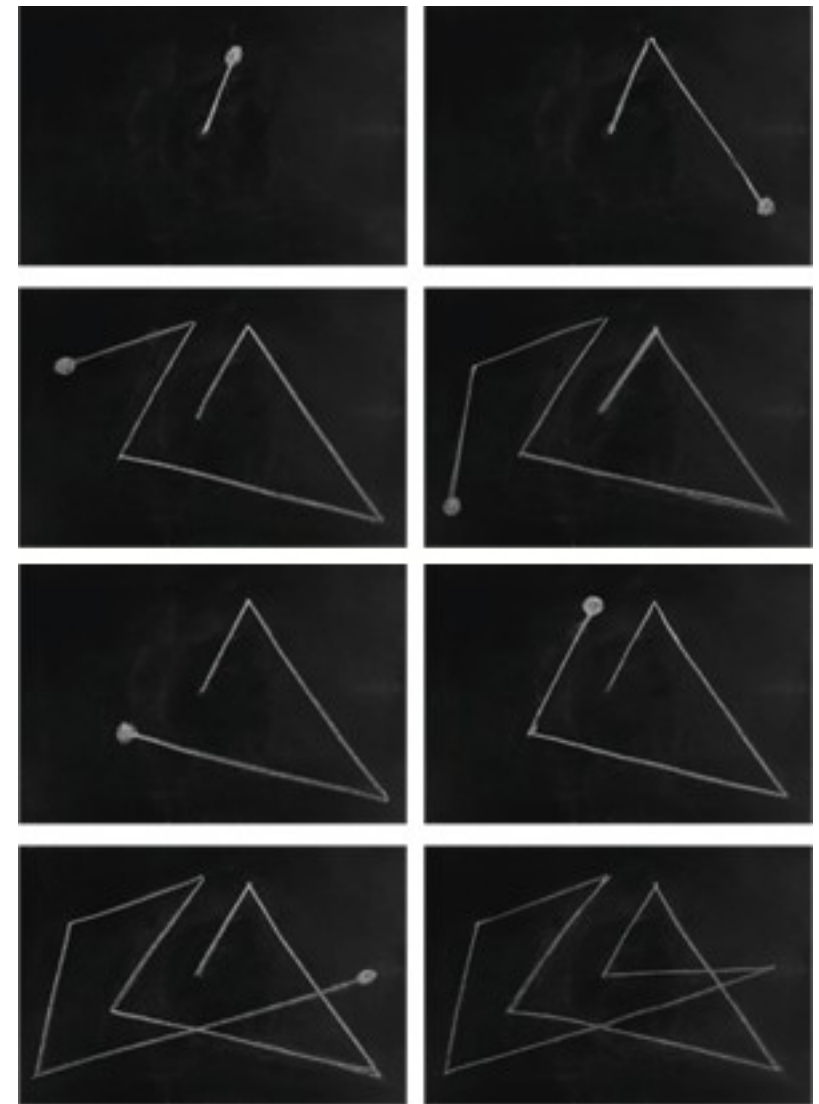
A Zev és Boda című rövidfilmben íróként és rendezőként vettem részt. A film története rengeteg változáson ment keresztül míg végül sikerült leforgatni. A filmben egy közeli barátság végetérését szerettem volna bemutatni egy abszurd, szinte lehetetlen szituáción keresztül. Zevnek rá kell jönnie, hogy a sárga papagáj üldözése éppen olyan hiábavaló küzdelem, mint, hogy barátsága Bodával a régi maradjon.

VOID

Kiss Réka

A Void egy manuális animációval készült kisfilm. Az animáció storyboard és mindenféle komolyabb tervezés nélkül, rögtönözve készült. Leginkább egy animált naplóként tudnám leírni, amiben formák és vonalak ritmikus játékával és szokatlan hangokkal próbálom láthatóvá tenni az akkori időszakomban átélt érzéseimet és gondolataimat.

AZ EMBER UTÁN I-III.

Szabó Réka Klára

A sorozatom témájával 2024 tavaszán kezdtem el foglalkozni amikor a sorozat második (kék) darabját csináltam. A munka háttérében főleg az abban a félévben ért hatások állnak, azok a gondolatok, élmények amiket a különböző óráimon hallottam, tapasztaltam (axonometria, terek ábrázolása, fametszet technika). Később a grafikát egy sorozattá bővítettem (lila, kék). A végleges cím is körülbelül ekkor született főleg a poszthumanista gondolatokból inspirálódva.

VOJVOĐANI

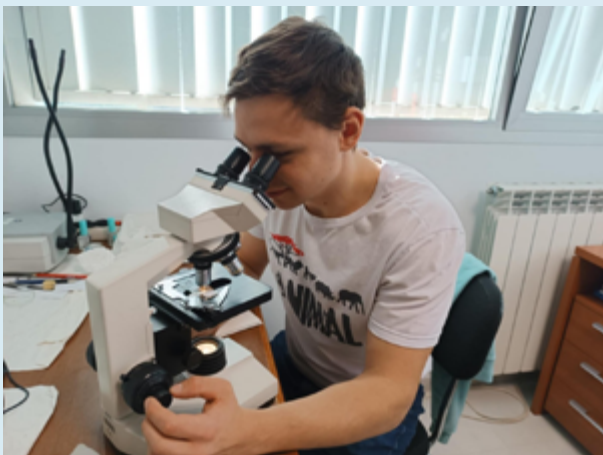
Varga Virág

Vojvodani című fotónaplóm célja az volt, hogy bemutassam mit jelent számomra vajdaságinak lenni. Ez egy féléves projekt keretein belül valósult meg Vékony Dorottya közbenjárásával. A képek mellé készült egy slam ami a kiadványba is belekerült.

TÁPLÁLKOZÁS ÉS GYOMOR- TARTALOM VIZSGÁLATOK A CAPNIIDAE TÉLI ÁLKÉRÉSZ (PLECOPTERA) CSALÁDJAPÁN FAJAINAK IMÁGÓIN

Földi Kristóf

A téli álkérész *Apteroperla* (Matsumura, 1931) és *Eocapnia* (Kawai, 1955) nemzetségei kizárólag Japán Honshu és Hokkaido szigetein találhatóak meg. Ezek a fajok arról ismertek, hogy nem rendelkeznek szárnyakkal, valamint arról, hogy olyan élőhelyeken élnek, ahol az egész téli időszak alatt vastag hótakaró borítja a területet. Jelenleg mindkét nemzetség taxonómiáját felülvizsgálják, és több új fajjal bővítik a jelenleg elkülönített 3 *Eocapnia* és 6 *Apteroperla* fajt. Jelen tanulmányunkban 16 *Apteroperla* és 5 *Eocapnia* faj kifejlett egyedeinek táplálkozását vizsgáltuk a bélrendszerük és annak beltartalmának elemzésével. A *Takagripopteryx nigrát* (Okamoto, 1922), egy másik japán téli álkérész fajt is tanulmányoztunk, hogy összehasonlítsuk a kisméretű, szárnyatlan taxonok táplálkozását egy velük együtt élő, nagyobb méretű és szárnyas fajéval. Ellentétben a legtöbb álkérész imágójával, a vizsgált fajok aktívan táplálkoznak. Bélrendszerükben különféle polleneket, cianobaktériumokat, növényi és gombás részeket, valamint állati maradványokat találtunk. Úgy tűnik, hogy minden faj étrendje különbözik, de ezek az eltérések valószínűleg az eltérő élőhelyek táplálékforrásaira utalnak, és valószínűsíthetően ezek az álkérészek opportunistá táplálkozók.

IMIDAZÓLIUM ALAPÚ IONOS FOLYADÉKOK FELÜLETÉNEK SZERKEZETI ÉS DINAMIKAI VIZSGÁLATA SZÁMÍTÓGÉPES SZIMULÁCIÓK SEGÍTSÉGÉVEL

Tóth Ugyonka Helga

A számítógépes szimulációk ma már nélkülözhetetlen eszközei a természettudományos kutatásnak: lehetővé teszik, hogy komplex rendszerek viselkedését biztonságosan, költséghatékonyan és nagy részletességgel vizsgáljuk. Kémiai rendszerek esetében ezek segítségével akár molekuláris szinten is vizsgálhatjuk az anyagok szerkezetét és dinamikai tulajdonságait – így olyan információkhoz juthatunk, amelyek elengedhetetlenek például új anyagok fejlesztéséhez vagy ipari alkalmazásokhoz.

Az ionos folyadékok egy különösen ígéretes anyagosztály, amelyek elektromos vezetőképességükkel, hőstabilitásukkal és rendkívül alacsony illékonyságukkal tűnnek ki. Ez utóbbi tulajdonságuk miatt számos környezetbarát, „zöld” kémiai eljárásban válthatják ki a hagyományos szerves oldószereket. Noha ezek az anyagok már széles körben elterjedtek és kutattak, határfelületi tulajdonságaik még mindig kevésbé ismertek, holott ez kulcsszerepet játszhat számos ipari szempontból is jelentős folyamat esetében, többek között extrakciós vagy gázmegkötési folyamatokban.

Kutatásomban négy különböző imidazólium-alapú ionos folyadék gőzfázissal alkotott határfelületét vizsgáltam molekuláris dinamikai szimulációk segítségével. A folyadékok kationja az 1-butil-3-metylimidazólium (bmim^+) volt, amelyet négy anionnal (BF_4^- , PF_6^- , NTf_2^- és TfO^-) kombináltam. A határfelületet az ITIM- és a Voronoi-módszerek segítségével vizsgáltam.

Eredményeim alapján a felületi réteg szerkezetét nem jellemzi sem az elektromos kettősréteg jellegű szerkezet, sem az azonos ionok önasszociációja, az úgynevezett „sakktábla-szerű” elrendeződés. A felületen kationtöbblet volt megfigyelhető. A kation apoláris, töltést nem hordozó alkilcsoportjai a gőzfázis felé irányulnak, amelyek árnyékolják a kationok töltéshordozó részét, míg a kisebb, mozgékonyabb anionok könnyebben eléri a felszínt – ez eredményezi a megfigyelt enyhe negatív töltéstöbbletet. Az egyes részecskék dinamikája a folyadék felszínén általában két-három nagyságrenddel lassabbnak bizonyult, mint amit molekuláris folyadékokban tapasztalunk, mivel a részecskék közötti kölcsönhatások az ionos folyadékokban sokkal erősebbek.

A kutatás hozzájárul az ionos folyadékok felületi viselkedésének mélyebb megértéséhez, és elősegítheti ezen anyagok hatékonyabb felhasználását különféle környezetbarát technológiákban.

Köszönettel tartozom témavezetőmnek, Dr. Jedlovsky Pálnak útmutatásáért és értékes tanácsaiért, valamint Dr. Hantal Györgynek, Dr. Miguel Jorge-nak, Dr. Abdenacer Idrissinek és Dr. Szilágyi Istvánnak dolgozatom témájának felvetéséért, szakmai tanácsaikért és segítségükért a munkafolyamat során.

THEMISTOKLÉS OSTRAKISMOSA

Csay Felicián

Kutatásomban Themistoklész feltételezett ostrakophoriájával foglalkoztam, amelynek legfőbb célja az ostrakizálásának pontos datálása volt. Bemutattam az athéni cserépszavazás intézményét, és igyekeztem bővíteni az ismereteket hazai szinten. Hivatkoztam és reagáltam S. Brenne 2018-as kétkötetes publikációjára, amely a Kerameikos leleteit elemzi. Kitértem egyes különlegesebb Themistoklész ostrakonra, majd az Akropolis északi lejtőjén talált cserépdarabokról is írtam. Bemutattam és összegeztem Themistoklész ostrakizálásának, majd elítélésének okaira vonatkozó elméleteket. Legfontosabb eredménye kutatásomnak, hogy a Brenne által kizárólagos kr. e. 470-es datálás helyett megalapoztam, majd javasoltam egy biztonságosabb kr. e. 470-468 közötti intervallumot.

MIKE KAPASZKODJUNK? A LÉT ÉRTELME CAMUS ÉS HOUELLEBECQ SZEMÉVEL.

Urbán Gergő

Kutatásomban Dr. habil. Kicsák Lóránt tanár úr segítségével Albert Camus Az idegen (Közöny) című művét vetettem össze Michel Houellebecq Szerotonin című regényével. A camus-i létfilozófia tükrében az egykori értelemkeresési metódusokat hasonlítottam össze a mai kor válságos, sokszor fragmentált jelentéskeresési stratégiáival. Houellebecq művét ennek a kortárs állapotnak reprezentánsaként vizsgáltam, és így állítottam szembe a két regényben kirajzolódó különbségeket. Ezek jól példázzák, hogy közel egy évszázad alatt milyen strukturális, gondolkodásbeli és egzisztenciális változások mentek végbe, amelyek végső soron a mai ember értelemkeresési válságához vezettek.

A MATEMATIKA SZERETETE ÉS A TANÁRI IDENTITÁS MEG- NYILVÁNULÁSA MATEMATIKA- TANÁR-SZAKOS HALLGATÓK NARRATÍVÁIBAN

Pap Katalin Tünde -
Báthori Boglárka Kitti

Kutatásunkban Dr. Kovács Zoltán Tanár Úr jóvoltából nyílt lehetőségünk matematikatanár-szakos hallgatók beszámolóinak elemzésére a tantárgyba és annak pedagógiájába történő bevonódásával kapcsolatban. A munkánk során a Nyíregyházi Egyetem és az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem nappalis és levelezős hallgatóinak esszéformájú beadandóit elemeztük, melyet a Kovács Zoltán Tanár Úr által megtartott első módszertanos órájukra készítettek el. A beadandó feladat keretén belül egy olyan kellemes élményről kellett beszámolniuk a hallgatóknak, mellyel a közoktatásbeli matematikatanulmányaik során találkoztak. A kutatásunk fókuszja pedig azon volt, hogy mely, a tantárgyi bevonódást előidéző, valamint a már meglévő elköteleződést jelző tényezők voltak jelen a beszámolóikban, ezek között milyen összefüggésrendszer fedezhető fel, továbbá, hogy mi állhat mindennek hátterében. Vizsgálódásaink során olyan érdekes eredményekre jutottunk, mint például, hogy a hallgatók matematikatanítás iránti elköteleződése nem csak a megfelelő példaként előttük álló pedagógus érdeme, de a saját belső megélt kompetenciájuk, és sikerélményeik záloga is egyben.

DIPLÓMA MUNKÁK

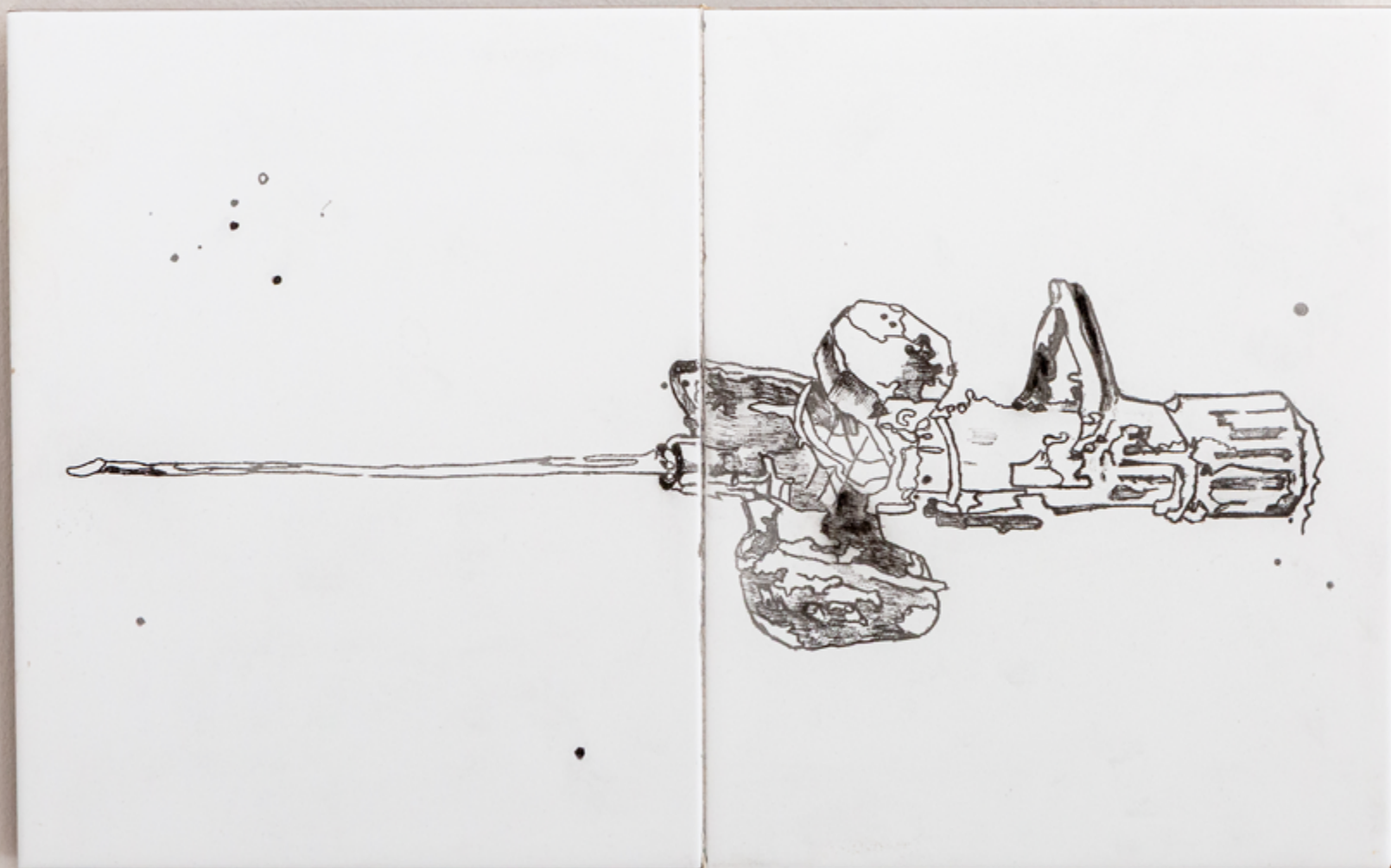

Cseh Orsolya

Diplomamunkám középpontjában az emberi élet törékenysége, a betegségélmény és az ehhez kapcsolódó személyes, belső vívódások állnak. Esterházy Péter Hasnyálmirigynapló című műve mély hatással volt rám, őszinte és nyelvileg gazdag írása inspirálta a linóleummetszetem elkészítését. A könyv arra ösztönzött, hogy saját életem és döntéseim törékenységét szemléljem, és ezt a gondolatiságot jelenítsem meg vizuálisan is. Összességében a diploma munkámmal szeretném lassítani az időt, gondolkodásra ösztönözni a nézőt és lehetőséget adni számára, hogy saját életét, döntéseit és belső vívódásait új szemszögből szemlélje.

EGYÉB MUNKÁK

Női portrék

- A Panelkapcsolat és az Egy nap női főszereplőinek ábrázolása -

Zubek Ádám

Bevezetés

Tarr Béla 1982-es Panelkapcsolatának és Szilágyi Zsófia 2016-os Egy napjának középponti eleme a női főszereplő konfliktusai, mely az összehasonlítási alapot adja a gondolataimhoz. Ebben az írásban Judit (Panelkapcsolat) és Anna (Egy nap) karaktereinek ábrázolásával, az ő helyzetükkel foglalkozom, azaz azzal, hogy ezen két film női főszereplői milyen viszonyban állnak a dolgozó nő, a feleség és az anya szerepekkel.

A nő és a munka viszonya

A nemek közti társadalmi egyenrangúság egyik alapköve a munka világában betöltött szerep, így Judit és Anna viszonyát a munkához tárgyalom ebben a bekezdésben. Judit alapvetően anya (az anyaszerepről később írok részletesebben), a dolgozó a családban a férje, Robi, habár Judit egyik fő célja a film során az, hogy ő is elmehessen dolgozni. Ennek oka az, hogy az anyaság és a pannelakásban töltött idő egyfajta bezártságérzetet teremt benne. Judit egy olyan szerepben van, amiből ki szeretne lépni, emiatt a munka egyrészt kellő izgalmat és újdonságot hozna számára, másrészt férjével egyenrangúvá válhatna, s talán pont ez utóbbi a hangsúlyosabb. Az, hogy ez utóbbi nem valósul meg, okozza, hogy nem tud elszökni abból a szerepből, amiben benne van, ellenben Robival, aki a családi kötelességből ki- és belép, hiszen ő a kereső, az ő stabilitása és biztonsága saját magán múlik, míg Judit biztonsága férjén. A munka pedig ezt a biztonságot helyezné másik alapra, és ezt a szabadságot adná meg Juditnak, ezért lenne fontos neki, hogy munkát vállaljon. Épp ezért még tragikusabb az, hogy ez nem sikerül neki.

Az Egy nap Annája ellenben már dolgozik, kereső nő, aki így elméletileg aktív alakítója tud lenni a saját életének. Ezzel szemben az Egy nap során is azt tapasztaljuk, hogy a női főszereplő nem tudja befolyásolni igazán az életét, konfliktusaira nincs megoldása, a film végén is csak az asztal alá bújik. Anna kereső nő, de mégis mindig az anyjától kell kölcsön kérnie, például ha jön a szerelő; dolgozó nő, de mégis a férje az, aki a kapcsolatuk létéről igazán dönt, arra hatással van; dolgozó nő, de a gyerekeire nem tud

kellően koncentrálni, hiszen sokszor frusztrált a jelenlétükben (nem a gyerekek hibájából), vagy épp elfelejti őket; dolgozó nő, de a munka nem boldogítja. Anna tehát abban a helyzetben van, amit Judit a Panelkapcsolatban el szeretett volna érni, de az a helyzet nem megoldja, hanem csak új kontextusba helyezi a női főszereplő problémáit. Anna a munkával nemhogy biztonságba nem került, de a kapcsolatának ugyanúgy alárendelt szereplője, illetve a munka miatt sem kapcsolatára, sem az anyaszerepre nem tud százszázalékosan figyelni, megfelelni annak, sőt, megnehezíti az ezekben a szerepekben való helytállását.

Feleségszerep

A Panelkapcsolat és az Egy nap női főszereplője is feleség, ráadásul mindketten egy diszfunkcionáló kapcsolatban élnek, kiszolgáltatottjaik saját helyzetüknek. Juditot a film során elhagyja Robi, majd visszatér, s azt hogy Judit ezzel az akcióval nem tudna élni mi sem jelzi jobban, mint az ő szájából elhangzó mondat miközben Robi elhagyja őt és a gyereket: És én mikor mehetek el Robi? Az elhagyás-jelenet az egyetlen, ami kétszer fordul elő a filmben, ami azt is jelentheti, hogy ez nem először, s talán nem is utoljára történik meg, hanem ez egy ciklikusan megtörténő esemény, amit Judit nem tud befolyásolni vagyis Judit nem egy kiegyensúlyozott kapcsolatban él, ő az a feleség, akit el lehet hagyni és vissza is lehet hozzá térni.

Ezzel párhuzamban Anna nem tud hatással lenni férjére, nem tudja rávenni, hogy az ne találkozzon a szeretőjével és a fantázia-jelenet, mely során Anna megbeszéli férjével azt, hogy miután újra megcsalta, mi lesz, ez is azt mutatja, hogy Anna nem aktív szereplője a saját házasságának. A fenti bekezdésben ennek a diszfunkcionalitásnak az egyik aspektusát már bemutattam, a másik a vágy tárgyaként való szerepvesztés. Ez alatt azt értem, hogy sem Judit, sem Anna nem a vágyott személye a férjeknek, márpedig természetesen erre a szerepre vágnak, hiszen egy kiegyensúlyozott kapcsolatban a két tag egymás iránt érez szenvedélyt. Juditot ugyan nem csalja meg Robi, sőt még meghitt esti jelenetük is van, de a mulatság jelenete egyértelműen jelzi, hogy Judit itt is mellőzött személy, ugyanis Robi más nővel táncol, ráadásul meglehetősen élvezi is

ezt, míg közben a kamera Juditra fordul, aki nyilvánvalóan szeretne férjével táncolni, szeretné, ha rá is szenvedéllyel nézne Robi. Anna közben szintén vágyja azt, hogy férje felé és ne más felé forduljon szenvedéllyel, hiszen, ha nem vágná, akkor nem is igyekezne azon, hogy a házasságát azaz a férjével való kapcsolatot megartsa. Mindkét esetben sikertelenek a feleségek törekvései ennek a megváltoztatására, hiszen a házasság a férjek szemében a nehézség terepe lehet, s az attól való távolodásra fogékonyak, míg közben a feleségek inkább a házasság összetartására törekednek. Mindezek ellenére mégsem ők azok, akik ezekben a kérdésekben aktív szereplők tudnának lenni.

Anyaszerep

Mindkét film női főszereplője anya is egyben, ami az életük többi területére is kihat. Egyrészt leköti őket, hiszen felelősséggel tartoznak a gyerekekért, amit ahogy erejük engedi el is vállalnak, és az ahhoz tartozó kötelességeket teljesítik, vagyis gondoskodnak a gyerekekről, sőt gyakran a férjeik helyett gondoskodnak róluk. Robi elhagyja Juditot és vele együtt a gyereket is, ezzel szemben a fent idézett mondatba nem csak az van bele kódolva, hogy Judit nem egyenrangú, nincs keresete, ezért nem mehet el, hanem az is, hogy ő felelősséggel tartozik a gyerekéért és azt vállalja is, tehát nem teheti meg, hogy elmenjen. Judit munkája az anyaság, miként másik állást nem tud szerezni, ugyanakkor ez a szerep az, ami nem teszi lehetővé számára azt, hogy más munkát vállaljon, hiszen a gyerekekre vigyázni kell. Emellett ez az a szerep, amihez olyan elemek tartoznak, amelyek a feleségként való teljes funkcionálást is megnehezítik. Anna – ahogy arról írtam – már dolgozik, s ez azt is eredményezi, hogy néha a gyerekekkel való viszonyában hiányosságok lépnek fel, de az tagadhatatlan, hogy Anna a lehető legjobban igyekszik gondoskodni a gyerekekről, s azok szükségleteit kiváltani, valamint partner lenni számukra a hobbik terén is. Emellett viszont Anna ezen szerepe miatt ugyanúgy hátrányt szenvedhet a házasságában. Azaz tulajdonképpen az anyaszerep egy megingathatatlan szerep, mely hatással van az élet minden területére, s közben passzívvá teszi az anyát a saját életében.

Összegzés

A Panelkapcsolat Juditja és az Egy nap Annája számos hasonlóságot mutatnak, helyzetük rímél egymásra. A fent említett sok konfliktus központi eleme az anyaság, mely nagy mértékben kihat a munkához és a férjhez való viszonyra. Olyan felelősséget vállal a két női főszereplő az anyasággal, amely passzív szerepbe hozza őket a saját sorsukkal kapcsolatban. Ebben a felelősségtengerben való ki- és elmerülésben a legnagyobb tragédia az, hogy Judit és Anna egyedül vannak, hiszen a diszfunkcionális sorsuk azért is olyan kiegyensúlyozatlan, mert a két férj-karakter nem partnere a nőknek, s így a nők hozzák meg azokat az áldozatokat, amelyeket a férjek nem képesek meghozni. Így tehát munka, a feleség- és az anyaszerep sem boldogíthatja a tehetetlen Juditot is Annát.

A Kepes György Szakkollégium a 2024/25-ös tanévben egy olyan önreflektív programsorozatot hozott létre, aminek segítségével nem csak arra nyílt lehetőségünk, hogy magunkat megmutassuk az egyetemi életben belül, és azon kívül egyaránt, de megteremtette a teret is számunkra, hogy saját szakmai és közösségi fejlődésünkön dolgozzunk. Popper Péter szerint egyedül gondolkodni nem lehet. Vagy legalábbis nagyon nehéz. Az egyik nagy ereje a közösségünknek az, hogy képesek vagyunk együtt gondolkodni, és a -- folyamatosan változó, három éves ciklusonként szinte teljesen kicserélődő -- szakkollégiumi közegben összetartozásérzést létrehozni.

Az idei évre tekintve rengeteg hálát érzek amiatt a sok belefektetett energia miatt, amit azok áldoztak a szakkollégium fejlődésére, akik hitték, hogy nem megy kárba a fáradozásuk. Hétköznapi, átlagosnak mondható, de számunkra mégis felbecsülhetetlen értékű kicsi csodákat hoztunk létre együtt, egymásért. Ez a kiadvány mindennek egy megfoghatóbb, materiálisabb szegletét mutatja be, a teljesség igénye nélkül, nem számolva azzal a sok emberi jelenlétrel, jóindulattal, tenni akarással, kreativitással, és bizony lemondással, kompromisszummal, kudarccal és újra kezdéssel, ami az együttéléssel és közös munkával sokszor kéz a kézben jár. Egy éve vagyok a szakkollégium diákelnöke, és ha megkérdeznék róla, általában a tehetséggondozásról, szakmai fejlődésről beszélek. Az az igazság, hogy --bár ezek valóban fontos elemei a céljainknak -- leginkább azt érzem, embernyi embereket keresünk és találunk egymásban, olyat keresünk aki barát lesz a gondolataink zűrzavarjában, olyat, aki felemel, ösztönöz és megtart. És ha szerencsénk van, találunk is párat amikor kimegyünk a közös kollégiumi folyosónkra.

Az elmúlt években sajnos jelentősen nőtt a pénzügyi csalások száma hazánkban is. Elkezdve a statisztikai adatok szekunder vizsgálatát, jól látható a személy elleni és vagyon elleni bűncselekmények sértettjei elsősorban 25-59 éves felnőttek (2021), ugyanakkor a 60 év feletti korosztály, mint nagyon sérülékeny társadalmi réteg is jelentős mértékben vált áldozattá.

Az elkövetés helye szerinti a főváros (20.172 fő) és Pest vármegye (9.173 fő) után, Borsod-Abaúj-Zemplénben (5.889 fő) válnak a legtöbben személy és vagyon elleni bűncselekmény sértettjévé. Sajnos Heves vármegye 3.377 sértettel is jelentős esetszámot képvisel.

A statisztikai adatokból (1.kép) nem állapítható meg, hogy az áldozatok közül kik váltak pénzügyi csalás áldozatává. Az MNB 2024. évi adatközlése 7 pontosítja a vagyon elleni bűncselekmények összegét: „Mindezek alapján a bankkártyás és elektronikus pénzforgalmi visszaélések összesen több mint 16 milliárd forintnyi kárt okoztak Magyarországon, ami jóval több mint háromszorosa az egy évvel korábbinak”.

A helyzet egy fontos kérdést vet fel, miként lehet a pénzügyi, informatikai ismereteket már iskolás kortól úgy fejleszteni, hogy el lehessen kerülni a pénzügyi csalásokat. Ez tapasztalatom szerint azért is fontos, mert az unoka- nagyszülő kapcsolatban az informatikai támogatás az IKT eszközök, netbank kapcsán a közösségi média írott és íratlan szabályai esetén is redundánsan hasznosítható. Már Máté 25:14-30 példabeszédében is rámutat az Úr az alázatosság és a gazdálkodás fontosságára, amikor a kapott képességek, tehetségek – Isten szolgálatába állítandók. A három szolga eltérő képességeiket alapján, eltérő arányban kapta meg a 8 talentum vagyonrész felügyeletét. Abban az időben egy talentum 60 minának megfelelő összeg, egy munkás negyedévig dolgozott egy mináért. Az Úr megdicsérte a jól gazdálkodó szolgákat, de a pénzügyekkel nem foglalkozó harmadik szolgát megbüntette: „el kellett volna vinned a pénzedet a pénzváltókhoz, és amikor megjöttem, kamattal kaptam volna vissza azt, ami az enyém.” „Mert mindenkinek, akinek van, adatik, és bővelkedni fog, attól pedig, akinek nincs, még az is elvételik, amije van. A haszontalan szolgát pedig vessétek ki a külső sötétségre...”

A Biblia a korában általánosan ismert példák segítségével tanítja az olvasót a szorgalmas munkavégzésre, a becsületességre a megbocsátásra és a szeretetre. A harmadik szolgának nem voltak alapvető

ismeretei a pénzügyekről, tehát haszontalan volt az Úr szemében. Ebben a tanévben oktatási gyakorlaton vettem részt, ahol informatikai tanulmányaimra építve, kibővítve azt az egyetemi katedra szakirányú és pedagógiai ismereteimmel, kidolgoztam egy komplex pénzügyi nevelési programot a pénzügyi nevelésre.

Az oktatási anyagok összeállításakor figyelembe vettem a nevelői munkában speciális módszereket igénylő sajátos nevelési igényű gyerekek igényeit, a szemléltetőeszközök és előadások felépítésénél a színek jelentését, képek, önállóan készítettem szemléltető eszközöket és használtam az infókommunikációs technikát 2 Világosan látható, már az Ószövetségben, Mózes 1 könyvének 41. fejezetében a 7 szűk és a 7 bő esztendő példáján keresztül is rávilágít a jólét megbecsülésére, az alázatosságra. Egyiptom uralkodója sem tudta értelmezni az álmait és szüksége volt József-re, aki tudta miként kell élni a lehetőséggel, amit kaptak. Másik két példa az evangélistáktól a gonosz földművesek (Márk 12) és a szegény a szegény asszony két fillére is (Lukács 21) komoly Bibliaórán is kifejtendő kérdéseket vetnek fel a valódi tulajdonjogról.

Az oktatás során gyakran a frontális órai előadás alkalmazandó a tanórákon. Az előadás, olyan szóbeli közlési módszer, mely egy-egy téma logikus, részletes kifejtésére szolgál, „általában magába ötvözi az elbeszélés, a magyarázat és a szemléltetés elemeit”. Hátránya, hogy az előadás során a tanár/előadó az aktív fél, a tanuló pedig passzív befogadásra van ítélve. Nehezíti a befogadást, hogy a hallgató kénytelen az előadó tempóját követni, e módszer alkalmazása során nehéz figyelembe venni az egyéni eltéréseket. Ennek ellenére az előadás alkalmazása indokolt, ha:

- „a cél új ismeretek közlése;
- a tananyag nem hozzáférhető más forrásból;
- az adott tanulócsoport számára sajátos szerkezetben célszerű azt közölni;
- az érdeklődés felkeltésére szükség van;
- rövid ideig kell az információkat megjegyezni;
- egy tananyagrészt bevezetésére használják, s majd más módszerek követik”.

Az érdeklődés fenntartása az egyik legnehezebb feladat. Az előadó lelkesedése, elkötelezettsége mellett; lehetséges eszköz lehet a változatosság alkalmazása: jól áttekinthető ábrák, táblázatok, segédanyagok alkalmazása; kérdések beiktatása (az auditív és vizuális csatornák változtatása). A humorral átszőtt előadásmód is

az anyagrészt megjegyzését segíti. Növeli az előadás hatékonyságát a jegyzetelés beiktatása.

Elsődleges feladatunk a célok helyes megfogalmazása. „A pontos, világos célmegjelölés teszi lehetővé a megfelelő példák megválasztását, a magyarázat menetének meghatározását, a szemléltetésre alkalmas eszközök kiválasztását, a következtetések elkerülését”³. Figyelembe kell venni a tanulók előző ismereteit, de az ismert dolgokat ismétlő magyarázatok unalmasak, nehéz a hallgatók figyelmét fenntartani; illetve, ha hiányosak az előismeretek, akkor pedig nem épül be az új ismeret a tanulók tudásrendszerébe.

Mindig megfelelő példákat válasszon az előadó, melyek a tanulók számára ismereteseek. Az elvonatkoztatás és bonyolultság szintje feleljen meg a tanulók fejlettségének. Nem szabad túl sok új információt átadni egyszerre, mert az zavart okoz nem gazdagítja a megismerést. A jól követhető magyarázatnak világos logikai struktúrát kell követnie, nagy tudású előadók a mellékutakra „kalandozással” és indokolatlan szakzsargon használatával „elvesztik” a hallgatóságot.⁴

Ezért javaslom az auditív tanulási stílus⁵ alkalmazását az oktatás során: A verbális ingerekre figyel fel leginkább a tanuló. Önálló tanulás során kifejezetten kedveli, ha az elsajátítandó ismertanyag szóban is elhangzik. Órákon főleg a pedagógus előadását hallgatja, legfőképpen a szóban kapott információkat jegyzi meg. Számára előnyös és eredményes oktatási módszer az „előadás és a magyarázat”⁴. Segíti a tanulás folyamatát, ha hangosan felolvassa magának a tananyagot, vagy felvételt készít (pl.: nyelvtanulás) és visszahallgatja a hanganyagot. Gyakran sokat beszél, hiszen hangosan kell gondolkodnia. Ennél a tanulási stílusnál segítheti a koncentrációt a háttérzene alkalmazása.

Az oktatási módszerek egyénre szabottak, ugyanakkor jövőre októberként az adott napon és hallgatóság előtt is módosulnak. Másképpen mutattam be Mózes 41. könyvét a gyerekeknek, hangfile-t játszottam le a József és a színes szélesvásznú álomkabát című musicalből (A.L.Webber). Ha ezt Bibliaórán, senior korú hallgatóság előtt teszem meg, akkor egy aktívabb, saját tapasztalataikról nyitottabban beszélő interaktív szakaszként tervezem a témafeldolgozást. Mindenképpen a közös alaptudás, a visszakerdezések, a képek, a színek növelik az elmondottakkal történő azonosulást.

A számítási feladatoknál mindenképpen életkornak megfelelő példákat kell választani, mert úgy jegyzi meg a tanuló. A téma szabhatárt a humor vagy humoros ábrák használatának. Az időgazdálkodás témánál a gyerekek értették, ha egy szombati napon jól szervezem a feladatokat, akkor jut arra is idő, hogy egy filmet zavartalanul megnézzek.

Ugyanakkor a kamatszámítás képletének magyarázata 7. osztályban még nem ment olyan gördülékenyen, pedig már 14 éves kortól lehet junior bankkártyájuk a diákoknak. A technikumban vagy szakképző iskolában tovább tanulók pedig jó tanulmányi eredménnyel akár a minimálbért is elérő ösztöndíjat kapnak bankkártyára.

Az Újszövetség példabeszédei (Lukács 19:26-28, Lukács 21:1-6, Máté 25:14-30) is alapvető ismeretként feltételezik a mértéktartó gazdálkodási szabályokat, ugyanakkor a kapott tehetség közösséget támogató felhasználására és az bármikori elszámoltathatóságra is felhívják a figyelmet.

Remélem közösségünk tagjait meg tudom óvni és nem válnak gazdasági bűncselekmények áldozatává, amit jogszabályi háttérrel megalapozottan is csökkenteni kíván a jogalkotó.(A,B)